

KLA/38/09.00/2023

**21 § LAUSUNTO TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN
JOUKKOLIKENNELAUTAKUNNALLE VAIHTOEHTOISISTA VYÖHYKEMALLEISTA**

Strateginen johto, liikennesuunnittelija Tuomas Kähkönen 10.1.2023

Tampereen seudun joukkoliikenteen alueelle on valmisteltu uutta, entistä helpokäyttöisempää vyöhykemallia. Nysse-alueella on tällä hetkellä käytössä kuuden vyöhykkeen (ABCDEF) malli. Nykyinen vyöhykejärjestelmä ja yksityiskohtaiset vyöhykerajat näkyvät Nyssen reittioppaassa (reittiopas.tampere.fi).

Vyöhykemallia halutaan muuttaa, jotta joukkoliikenteen käyttö olisi asiakkaille entistä helpompaa. Valmistelussa mallit on rajattu kahteen vaihtoehtoon. Nykyiselle mallille vaihtoehtoina on kolmen vyöhykkeen malli (ABC) sekä yhden vyöhykkeen malli. Yhden vyöhykkeen malliin on lausuntopyynnössä liitetty kaksi erilaista kustannusvaihtoehtoa.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta pyytää lausuntoa kahdesta erilaisesta koko seudun laajuudesta joukkoliikenteen vyöhykemallista. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa sekä kunnan että yhteisen joukkoliikennejärjestelmän näkökulmasta molempiin vyöhykemalleihin. Lisäksi pyydetään huomioimaan yhden vyöhykkeen mallin molemmat kustannusvaihtoehdot. Lausunnossa pyydetään erityisesti tuomaan esiin:

- Kumpaa mallia kunta suosittelisi jatkossa?
- Millainen valmius on korottaa subventio-osuutta esitettyjen laskelmien mukaisesti?
- Pitäisikö muutosten sijaan jatkaa nykyisellä vyöhykemallilla?

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta pyytää vaihtoehtoisista vyöhykemalleista lausuntoa toimivalta-alueen kunnilta, sekä Valkeakosken kaupungilta, Kuhmoisten kunnalta, Pirkanmaan ELY-keskukselta ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymältä. Lausuntoa pyydetään 15.2.2023 mennessä. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päättää tulevasta Nysse-vyöhykemallista 15.3.2023 kokouksessaan. Uuden mallin käyttöönotto ajoittuisi vuoden 2024 alkuun.

Toimivalta

Kangasalan kaupungin hallintosäännön 5 §:n 4 kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtäväalueet ovat edunvalvonta, kuntien yhteistoiminta, sidosryhmät ja tiedottaminen

Liite

Kangasalan kaupungin lausunto

Kaupunginjohtaja 10.1.2023

Kaupunginhallitus päättää antaa Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle liitteen mukaisen lausunnon.

Kaupunginhallitus 16.1.2023 § 21

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan esityksen.

Tiedoksi: Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
(kirjaamo@tampere.fi)

Lisätiedot: liikennesuunnittelija Tuomas Kähkönen, puh. 050 406 1173

Kangasalan kaupunginhallitus

16.1.2023

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
PL 487
33101 TAMPERE

Lausuntopyyntönnö 14.12.2022

Lausunto Tampereen seudun joukkoliikenteen vaihtoehtoisista vyöhykemalleista

Nykyinen kuuden vyöhykkeen hinnoittelumalli on ollut käytössä kesäkaudesta 2016 alkaen. Keskeisenä tavoitteena oli yhtenäistää joukkoliikenteen hinnoittelu Tampereen kaupunkiseudulla selkeällä ja helppokäyttöisellä lippu- ja tariffijärjestelmällä. Matkan hinnoittelu on perustunut kuntarajan sijaan matkan pituuteen eli siihen, kuinka monella vyöhykkeellä matkalla kuljetaan. Nykyinen kuuteen vyöhykkeeseen perustuva vyöhykejärjestelmä on matkan pituuden suhteen tasapuolinen. Kuitenkin pitkät joukkoliikennematkat ovat varsin kalliita ja samanaikaisesti tarjonta on heikointa, kun matkat suuntautuvat pidemmälle keskustan ulkopuolelle. Kangasalla tämä koskee erityisesti matkoja Ponsasta, Raikusta, Saarikylistä, Sahalahdelta ja Kuhmalahdelta Tampereelle.

Nykyinen malli on osoittautunut vaikeaselkoiseksi ja hankalaksi ymmärtää erityisesti niiden asiakkaiden osalta, jotka käyttävät joukkoliikennettä satunnaisesti. Nykymalli ei ole käytännössä riittävän helppokäyttöinen myöskään erityisryhmien asiakkaille.

Kangasalan kaupunki toteaa, että nykyisin käytössä olevaa kuuden vyöhykkeen (ABCDEF) mallia on tarpeellista kehittää entistä yksinkertaisemmaksi ja helppokäyttöisemmäksi asiakkaille, jotta joukkoliikenteen kulkutapaosuutta voidaan entisestään kasvattaa. On tärkeää kehittää lippu- ja maksujärjestelmä mahdollisimman asiakasystävälliseksi ottaen kuitenkin huomioon myös kuntien taloudelliset reunaehdot.

Valmistelussa joukkoliikenteen vaihtoehtoiset vyöhykemallit on rajattu kahteen vaihtoehtoon. Nykyiselle mallille vaihtoehtoina on kolmen vyöhykkeen malli (ABC) sekä yhden vyöhykkeen malli.

Yhden vyöhykkeen malli lisää Kangasalan kaupungin subventiotarvetta n. 130 000 eur / vuosi. Kangasalan kaupunki toteaa, että kaupungilla ei ole valmiutta korottaa subventio-osuutta esitetyn laskelman mukaisesti.

Kuntien subventiotarvetta vähemmän kasvattava yhden vyöhykkeen malli, jossa asiakashintoja korotetaan lyhyillä matkoilla +20 % ei ole Kangasalan kaupungin mielestä kannatettava malli, koska kyseisessä mallissa joukkoliikenteen matkustus vähenee koko seudulla arviolta n. 6,1 %. Tämän mallin käyttöönotto aiheuttaisi ristiriitaa joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvattamis- ja ilmastonmuutoksen hillitsemistavoitteiden kannalta. Jos lipun hintaa korotetaan yhden vyöhykkeen

mallissa +20 %, niin Kangasalan kaupungin lisäsubvention tarve on n. 25 000 eur / vuosi ja joukkoliikenteen matkustus laskee arviolta n. 1,7 % Kangasalan alueella.

Kangasalan kaupunki suosittelee, että Tampereen seudulle valitaan kolmen vyöhykkeen malli (ABC). Tässä mallissa A- ja B- vyöhykkeet säilyvät kuten nykyisin. Nykyiset vyöhykkeet CDEF on yhdistetty yhdeksi C-vyöhykkeeksi. Positiivista tässä mallissa on, että asiakkaiden on helpompi hahmottaa sitä, koska malli on yksinkertaisempi, vyöhykkeitä on kolme vähemmän kuin nykyisin. Muutos on helppo toteuttaa, koska järjestelmän logiikka ei muutu. Lisäksi asiakkaiden neuvonta ja opastaminen helpottuvat nykyisestä koskien myös matkalippujen tarkastajia. Lippujen hinnat pysyvät lähes nykyisessä tasossa A-, B- ja C- vyöhykkeiden alueilla. Kangasalan keskustan ja Tampereen keskustan väliset matkojen hinnat pysyvät lähes ennallaan. Kauempaa, nykyisten D-, E- ja F- vyöhykkeiden alueilta matkat Tampereelle ovat nykyistä edullisempia.

Kolmen vyöhykkeen ABC-malli on Kangasalan kaupungille lähes kustannusneutraali, subventiotasoon ei tule juurikaan muutosta kolmen vyöhykkeen mallissa (+ 3700 eur / vuosi).

Kolmen vyöhykkeen malli houkuttelee tekemään pidempiä matkoja, koska ne ovat nykyistä edullisempia. Nyssen toteuttaman asiakaskyselyn perusteella kolmen vyöhykkeen malli saa positiivisempia kannanottoja kuin yhden vyöhykkeen malli, joka saa huomattavasti enemmän negatiivista palautetta erityisesti lyhyiden matkojen hintojen noususta johtuen.

Joukkoliikenteen kehittäminen on pitkän aikavälin tärkeä strateginen tavoite Kangasalan kaupungissa. Kangasalan kaupungin tavoitteena on edelleen lisätä joukkoliikenteen kulkutapaosuutta kaupungin alueella. Lippujen asiakashintojen alentaminen pidemmillä matkoilla tukee osaltaan tätä tavoitetta, koska edullisemmat lippujen hinnat houkuttelevat uusia asiakkaita joukkoliikenteen käyttäjiksi.

Kangasalan kaupunginhallitus

Oskari Auvinen
kaupunginjohtaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET**OIKAISUVAATIMUS****Muutoksenhakukiellot**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: pykälät **16 - 19, 21, 24 - 25**

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: pykälät **20, 22 - 23**

Oikaisuvaatimusoikeus

Kaupunginhallituksen päätöksiin, pykälät **20, 22 - 23**, tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä kuntalain 137 §:n 1 mom:n mukaan se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Kangasalan kaupunginhallitus
Kunnantie 1, PL 50
36201 Kangasala
telefaksi: (03) 5655 3050
sähköposti: kirjaamo@kangasala.fi

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä oikaisuvaatimusviranomaiselle neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Päätös on annettu postin kuljetettavaksi _____.

Päätös on lähetetty sähköpostitse 20.1.2023.

Päätös on luovutettu asianosaiselle _____.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Kaupunginhallitukselle osoitettavassa oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta

- postiosoite ja muut yhteystiedot (esim. sähköpostiosoite), joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa
- jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on muu henkilö, myös tämän henkilön nimi ja kotikunta

Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai telefaksina. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimus lähetetään telefaksina, on alkuperäinen oikaisuvaatimus toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viipymättä. Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Tämä pöytäkirja on ollut edeltäpäin ilmoitettuna aikana **20. päivänä tammikuuta 2023** kangasala.fi-verkkosivuilla yleisesti nähtävänä, todistaa

Jonna Sillman-Sola
pöytäkirjanpitäjä